

Juurikkaperä-Vihtavuori 400+110 kV voimajohto
Ympäristövaikutusten arviointiselostus, liite 4.

Yhteysviranomaisen lausunto YVA-ohjelmasta ja sen huomioiminen selostuksessa

Yhteysviranomaisen pyysi lausuntoja arviointiohjelmasta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle 21 lausuntoa tai vastausta sekä 6 mielipidettä.

Lausunnon antaneet tahot:

Jyväskylän seudun ympäristöterveys
Jämsän kaupunki
Keski-Suomen liitto
Keski-Suomen museo
Keurusselän ympäristöterveydenhuolto
Luonnonvarakeskus
Multian kunta, kunnanhallitus
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Petäjäveden kunta, kunnanhallitus
Petäjäveden kunta, lupalautakunta
Pirkanmaan ELY-keskus
Säteilyturvakeskus (STUK)
Telia Finland Oy
Uuraisten kunta, kunnanhallitus
Väylävirasto

Suomen Erillisverkot, Tukes, Ilmatieteen laitos ja Keuruun kaupunginhallitus totesivat, etteivät katso tarpeelliseksi antaa lausuntoa. Pirkanmaan liitto ei antanut lausuntoa, mutta esitti huomioita YVA-ohjelmasta.

Yhteysviranomaisen kokosi arviointiohjelmasta annetut lausunnot ja mielipiteet ja antoi oman lausuntonsa 20.8.2025. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioiminen arviointityössä on esitetty alla taulukoituna kohta kohdalta. Lausunnosta on tähän lyhennelmään nostettu vain toimenpiteitä vaatineet kohdat.

Kommentti	Huomiointi YVA-selostuksessa
Vaihtoehdot/johtoreitin linjaus: Petäjäveden sähköaseman kohdalle esitettiin mielipiteissä vaihtoehtoista reittiä, joka ei menisi niin kauas länteen päin kuin nyt arviointiohjelmassa esitetty linjausvaihtoehto. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan sähköaseman kohdalla reittivaihtoehdot tulee miettiä huolella, jotta alueen ympäristöä ei turhaan rikota jo nyt useiden olemassa olevien ja suunniteltujen voimajohtoyhteyksien vuoksi.	Johtoreittiä on tarkistettu Petäjäveden sähköaseman tuntumassa. Johtoreitti on osoitettu Pengerjoen kohdalla yhteiseen käytävään suunnitteilla olevan Alajärvi-Hikiä voimajohdon kanssa. Yhteiseen johtokäytävään sijoittamisen vaikutukset ovat vähäisemmät kuin erillisiin, lähes rinnakkaisiin johtokäytäviin sijoittaminen (luku 4.5).
Vaihtoehdot/johtoreitin linjaus: Reittivaihtoehto I-F alueella on voimassa Mustanlahden teollisuusalueen asemakaavan laajennus (Nälkäkallion alue). Suunniteltu linja on siten ristiriidassa asemakaavan kanssa eikä suunniteltu voimalinja saa haitata tai estää asemakaavoitetun alueen kaavan mukaista rakentamista.	Kyseinen vaihtoehto on jätetty pois asemakaavaan nähden olevan ristiriidan takia (luku 4.5).
Vaihtoehdot/johtoreitin linjaus: Välille Mänttä-Vilppula Jämsä sijoittuu jo nykyisellään maa-ainesten ottotoimintaa. Ennalta arvioiden voimalinjan rakentaminen nyt suunnitellun mukaisesti saattaisi rajoittaa kyseisen elinkeinon jatkamista ja se on hyvä ottaa huomioon voimajohdon linjauksen kokonaisvaltaisessa tarkastelussa.	Kyseisessä kohdassa johtoreittiä on tarkistettu saadun palautteen mukaan otto toiminnan ja voimajohdon yhteensovittamiseksi (luku 4.5).
Liittyminen suunnitelmiin: YVA-asiakirjoissa on tarpeen huomioida Pirkanmaan maakuntavaltuuston hyväksymä vaihemaakuntakaava, jolla kumotaan Mäntän sähköaseman ja Jämsän välille osoitettu voimalinjan yhteysmerkintä. Yhteyttä ei siten ole osoitettu maakuntakaavassa.	Asia on tuotu esiin selostuksessa luvussa 7.3.2.
Arviointi: Yhteysviranomaisen muistuttaa, että arvioinnissa tulee keskittyä hankkeen merkittäviin ympäristövaikutuksiin.	Arvioinnissa on keskitytty merkittävimpiin ympäristövaikutuksiin. Muut vaikutukset on käsitelty tiiviisti, kuten vaikutukset liikenteeseen, maa- ja kallioperään sekä pohjavesiin.

Kommentti	Huomiointi YVA-selostuksessa
Vaikutusten arviointi, asutus: Kuntien lausunnoissa on tullut esille, ettei kaikkia asuinrakennuksia ole otettu huomioon ja ne puuttuvat kartta-aineistoista. Puutteita on myös kaavoissa olevien rakennuspaikkojen ja kiinteistöjen huomioimisessa ja niiden sijoittumisessa suhteessa voimajohtoon. Kartta-aineistot ja lähtötietojen ajantasaisuus tulee tarkistaa ja päivittää ajan tasalle. Alueet, joihin on keskittynyt asutusta sekä yksittäiset kiinteistöt tai kaavoissa osoitetut rakennuspaikat (myös rakentamattomat), joihin voimalinjasta voi aiheutua vaikutuksia, on huomioitava vaikutusarviointissa. Alle 100 metrin etäisyydelle sijoittuvat asumiskiinteistöjen osalta on otettava huomioon myös säteilyturvakeskuksen suositukset.	Selostukseen on päivitetty rakennustiedot maanmittauslaitoksen rajapintapalvelusta. Myös kaavojen rakennuspaikat on päivitetty selostukseen, samoin kuin tietoon saatetut rakennusluvat. Alle 100 metrin etäisyydelle voimajohdosta sijoittuvat asuin- tai lomarakennukset on esitetty yksilöidysti selostuksessa kartoilla. Asutukseen kohdistuvissa vaikutusten arvioinnissa on huomioitu säteilyturvakeskuksen suositukset.
Kaavoitus: Arviointiohjelman alussa on todettu, että "voimajohtoreitti sijoittuu yleiskaavoitetulle alueelle osin Multialla ja Petäjävedellä. Kohtaa on syytä korjata: Petäjävedellä voimajohtoreitti sijoittuu rantayleiskaavan lisäksi kunnanvaltuuston hyväksymän Pitkälänvuoren tuulivoimapuiston osayleiskaava-alueelle (Pitkälänvuoren tuulivoimapuiston osayleiskaava ja Petäjäveden vesistöjen rantayleiskaavan muutos). Nikaran tuulivoimahankkeen osayleiskaava on ollut luonnoksena nähtävillä ja se sijoittuu Multialle. Petäjäveden alueella voimajohto sijoittuu RA/AP-varaukselle, ei RA-varaukselle. Jämsän kaavoitusta käsittelevässä kappaleessa 5.4.3.6. on virhe. Kuoreveden alueen rantaosayleiskaavan oikeanpuoleinen karttaleike selostuksineen on puutteellinen. Yleiskaava jakaantuu usealle karttalehdelle ja tuolla kohtaa kaava jatkuu voimajohtoreitin pohjoispuolella karttalehdellä 1. MY-2 -kaavamerkinnän taustalla olevat arvot tulee kuvata YVA-selostuksessa ja niiden mahdollinen vaikutus ympäristövaikutusten arviointiin ja hankkeeseen tulee selvittää. Pirkanmaan liitto on huomauttanut, että YVA-aineistoon tulee päivittää voimaan tullut Mänttä-Vilppulan Mustalahden teollisuusalueen asemakaavan tilanne. Lisäksi liitto huomauttaa, että maakuntavaltuusto on hyväksynyt elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavan, jolla on kumottu Mäntän sähköaseman ja Jämsän välille osoitettu voimalinjan merkintä.	Selostukseen on korjattu virheet sekä päivitetty kaavoitustilanne vastaamaan tilannetta syyskuussa 2025. Vaikutukset kaavoitukseen on kuvattu luvussa 7 ja vaikutukset maankäyttöön on kuvattu luvussa 8. Mustalahden teollisuusalueen asemakaavan osalta sille sijoittuva vaihtoehto on hylätty, eikä kaavaa siksi esitetä selostuksessa. Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan kumoamismerkintä on todettu kaavoitusluvussa (Luku 7.3).

Kommentti	Huomiointi YVA-selostuksessa
Maisema: Valtakunnallista maisemamaakunta- ja seutu-jakoa on Keski-Suomessa edelleen tarkennettu Keski-Suomen maakunnallisella maisemaselvityksellä (2005), ko. selvitys on hyvä huomioida yhtenä maisemaan liittyvänä taustaselvityksenä. Lisäksi maisemavaikutusten arvioinnissa on tarpeen ottaa huomioon myös paikallinen tieto ja paikalliset arvot. Näiltä osin on syytä ottaa huomioon myös mahdolliset paikallisilta asukkailta saadut palautteet.	Keski-Suomen maisemaselvitystä on käytetty taustaselvityksenä. Arvioinnissa on huomioitu palautteet sekä paikalliset maisemalliset olosuhteet. Paikallisesti arvokkaat kulttuuriympäristön kohteet on huomioitu vaikutusten arvioinnissa (Luku 10).
Maisema: Inventoituja ja arvotettuja perinnemaisemia (perinnebiotooppeja) ei ole esitetty YVA-ohjelmassa. Kotämäki on maakunnallisesti arvokas perinnebiotooppikohte (Kotämäki, Kukkämäki ja Länkinen), jota ei ole tunnistettu YVA-ohjelmassa.	Perinnemaisemien tiedot on päivitetty selostukseen. Kotämäen perinnebiotooppi on käsitelty luontotyyppien yhteydessä. Huomautettakoon, että perinnebiotooppien osalta kyse ei ole merkittävästä vaikutuksesta, sillä voimajohto pääosin tukee perinneympäristöjen säilymistä.
Petäjäveden osalta on huomautettu, että rantayleiskavassa on Hautanenjärven rantaan osoitettu kulttuurimaiseman kannalta arvokkaita alueita (kma); Hautasen pelot (laajat viljeltyt peltoaukeat pilkottavat vesimaisemaan). Tunnistetut puutteet tulee täydentää arviointiselostusvaiheessa.	Kyseiset alueet on esitetty selostuksessa sekä arvioitu vaikutukset niihin. Todetakaan, että ko. osuudella voimajohto rakennetaan nykyisen paikalle, eikä kyseessä ole merkittävä vaikutus.
Vaikutusarvioinnissa käytettävää tausta-aineistoa tulee täydentää perinnebiotooppien osalta. Perinnebiotooppien inventoinneista vastaavat alueelliset Ely-keskukset (yksityismaat) ja Metsähallitus (valtion maat).	Viitattu aineisto on ollut käytössä arviointiselostusta tehdessä ja kohteet, jotka sijoittuvat vaikutusalueelle on tuotu esiin luonnonympäristöä käsittelevässä luvussa (Luku 14).

Kommentti	Huomiointi YVA-selostuksessa
Maisemavaikutukset: Maisema-analyysin esittäminen kartalla, niin että edellä kuvatut maiseman arvot, ominaispiirteet, herkkyys, näkymät, solmukohdat ym. tulevat ymmärretyiksi, on oleellista vaikutusten arvioinnin taustaksi ja esitystapaan tulee kiinnittää huomiota. Havainnekuvalistaan tulisi lisätä Petäjävedeltä Pohjolan - Pikku-Pohjolan tilojen peltoaukea, Pengerjoen ja Merouvenjoen risteyksessä. Pohjolan tilaympäristön-pelto-maiseman kohdalla kysymys on sekä tämän hankkeen maisemavaikutusten arvioinnista että yhteisvaikutusten arvioinnista. Vaikutusten/ yhteisvaikutusten lieventämistä tulee pohtia, niin etteivät maisemavaikutukset eri suunnista voimajohtojen saartamaan pelto- ja vesistömaiseen muodostu kohtuuttomiksi.	Erityisiä kartta-analyysyjä ei ole laadittu hankkeen sijoittuessa etäälle arvokkaista maisema-alueista. Kyseessä oleva voimajohto ei tule erottumaan Pikku-Pohjolaan välissä olevan metsän peitteisyyden takia ellei metsää sitten avohakata laajasti. Pikku-Pohjolan länsipuolella kyseessä oleva ovimajohto sijoittuu Alajärvi-Hikiä voimajohdon rinnalle, sen länsipuolelle. Kyseessä on kooltaan toisiaan vastaavat voimajohdot. Kyseessä oleva voimajohto ei voimista näkömäämuutoksia.
Kulttuuriympäristö: Keski-Suomen osalta puuttuu listauksesta sekä kartalta "Petäjäveden Fingridin alue, Entinen Imatran Voiman muuntamoasema ympäristöineen ja henkilökunnan tyyppitalojen asuntoalue" (Kartta 6/16), joka on maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Kohde tulee täydentää listaukseen ja kartalle. Paikallisesti merkittävät kulttuuriympäristökohteet on jäänyt huomioimatta ja ne tulee täydentää ja ottaa huomioon arviointia laadittaessa alueellisten vastuumuseoiden lausunnoissa tunnistettujen kohteiden osalta. Keski-Suomen museo on huomauttanut arviointiohjelmassa todetuista virheistä ja puutteista. Virheet tulee korjata lausunnossa esitetyn mukaisesti ja täydentää Keski-Suomen museon edellyttämällä tavalla	Kohde sijoittuu etäälle voimajohdosta eikä sitä ole esitetty selostuksessa. Kohteeseen ei kohdistu vaikutuksia. Nämä on täydennetty alle kilometrin etäisyydelle sijoittuvien kohteiden osalta ja vaikutukset kohteisiin on arvioitu luvussa 10.6. Virheet on korjattu lausunnon perusteella.
Luonto/ilmasto: Johtoaukean levenemisen merkitys tulee arvioida paitsi luontovaikutusten kautta myös ilmasto-vaikutusten arvioinnissa.	Ilmastovaikutusten arvioinnissa on huomioitu johtoalueen leveneminen vaikutuksena hiilinieluun.

Luonto: Petolintujen osalta ainakin Petäjävedeltä on tiedossa hiirihaukan vakituinen pesäpaikka alle 200 metrin etäisyydellä voimajohtolinjasta. YVA-ohjelmassa ei ole mainintaa hiirihaukan pesäpaikoista, vaikka tarkasteluetäisyytenä voimajohtolinjaan on ollut kaksi kilometriä.

Tiira-lintutietopalvelussa olevia pesintään viittaavia tietoja kuten lento-poikashavaintoja tulisi myös tarvittaessa selvittää maastossa pesäpaikkoja etsimällä.

Tiira-lintutietopalvelun hyödyntäminen voisi tuoda törmäysriskiarviointiin olennaista tietoa ja voisi siten olla myös törmäysriskin vähentämisen kannalta olennaista.

Linnusto on mainittu, että Mänttä-Toivila osuuden harju-ympäristöistä on havaintoja kehrääjästä. Myös Keuruun Kaakkokankaalta on havaintoja kehrääjästä.

Tausta-aineistoista puuttuu Metsähallitukselta saatava aineisto luonnonsuojelulailla rauhoitetuista luonnonmuistomerkeistä (lsl 95 §). Hankealueen eteläosassa on ainakin kaksi luonnonmuistomerkkiä suhteellisen lähellä nyt suunnitteilla olevaa voimajohtolinjaa.

Petäjäveden Pengerkoskelta on useilta vuosilta havaintoja luontodirektiivin IV(a) liitteen lajista kirjojokikorenosta. Todennäköinen lisääntymis- ja levähdyspaikka tulee ottaa huomioon voimajohtolinjan suunnittelussa ja toteuttamisessa niin, ettei aiheuteta elinympäristön eikä lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentymistä. Voimajohtopylväät tulee esimerkiksi sijoittaa riittävän etäälle uomasta ja suunnitella ja toteuttaa niin, ettei vesialueelle kohdistu rakentamisvaiheessa kiintoaineskuormitusta.

Keski-Suomen ELY-keskuksen luonnonsuojeluviranomainen pitää ratkaisua ongelmallisena, jos tällaiselle potentiaaliselle alueelle suunnitellaan voimajohtolinjan pylväitä tai jotain muita esim. linjan rakentamisen vaatimia rakenteita kuten esim. ajoväyliä. Toivottavaa on, että kaikille potentiaalisille lisääntymis- ja levähdyspaikka-alueille tehtäisiin kunnolliset selvitykset. Ne on laadittava

Petolintutiedot on tarkistettu ja huomioitu arvioinnissa.

Pesäpaikkoja ei ole erikseen etsitty.

Törmäysriskin arviointi perustuu elinympäristötarkasteluun (laajemmat kosteikot/vesistöt).

Linnuston osalta on kuvattu lajistoa yleispiirteisesti keskittyen olennaiseen lajistoon.

Luonnonmuistomerkit on täydennetty selostukseen. Näidenkin osalta kyse on siitä, että pitääkö YVA-selostuksessa esittää kaikki mahdollinen. Mitään vaikutuksia ei kohteisiin ole, sillä voimajohto sijoittuu nykyisen voimajohdon paikalle.

Voimajohdon suunnittelussa ja toteutuksessa lähtökohtana on, että pylväät sijoitetaan riittävän etäälle uomista ja lamista. Tämä on kuvattu selostuksessa.

Viitasammakon potentiaaliset ympäristöt on helposti tunnistettavissa. Potentiaaliset ympäristöt on esitetty selostuksessa sekä arvioitu vaikutukset (tai niiden estäminen). Huomautettakoon, että valtaosin voimajohto rakennetaan nykyisen paikalle.

Kommentti	Huomiointi YVA-selostuksessa
ainakin silloin, jos edellä mainittu riski rakenteiden sijoitumiselle potentiaalisille kohteille on olemassa. Liito-oravan kulkuyhteyksiä johtoauekan yli tulee pyrkiä säilyttämään ja kehittämään. Tarvetta tähän on esimerkiksi Petäjävedellä Metsojoen lähistöllä, jossa voimajoh-tohankkeen molemmin puolin on tehty liito-oravahavain-toja. Jämsässä Kelaharjun alueella (karttalehti 14) kasvaa valtakunnallisesti silmälläpidettävää ja alueellisesti uhan-alaista kasvilajia harjuajuruohoa. Alueelta on tavattu myös muuta uhanalaista ja silmälläpidettävää lajistoa, josta osa on ajuruohosta riippuvaisia. Kyseisellä alueella on hankkeen yhteydessä otettava erityisesti lajisto huo-mioon. Tämä voinee vaatia lajiston osalta lisäselvityksiä. Luontoselvityksissä tehdyt lajihavainnot tulee tallentaa Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-tietojärjestelmään. YVA-ohjelman mukaan YVA-menettelyn aikana kartoite-taan kaikki maastokartan luonnontilaisen kaltaiset virta-vesikohteet ml. lähteet. Koska kielto koskee tietenkin kaikkia kyseisiä kohteita, on inventoinnit laajennettava niin, että myös maastokartoissa näkymättömät kohteet tulee löydettyiksi.	Metsojoen kohdalla on tarkasteltu hank-keen vaikutuksia liito-oravan kulkuyhteyk-siin luvussa 16. Maastokartoituksissa on kirjattu havainnot harjuajuruohoesiintymistä. Vaikutusten ar-vioinnissa on otettu kantaa hankkeen vai-kuutuksista lajiin ja sillä eläviin hyönteisiin. Oikea muoto lausunnossa on: olisi suosi-teltavaa TAI toivomme tallennettavan. Tie-dot siirretään Suomen Lajitietokeskukselle vuosittain tehtävien kerta-ajojen yhtey-dessä. Lähteet ja lähteiköt on kartoitettu maasto-töiden yhteydessä.

Pintavedet: Pienvesien osalta tulee kuitenkin huomioida, että mm. kaikkia noroja ja lähteitä ei välttämättä ole maastokartalla eli inventoinnit tulee toteuttaa siten, että kaikki kohteet huomioidaan. YVA-selostuksessa on tarpeen arvioida tarkemmin hankkeen eri toimenpiteiden vaikutuksia pintavesiin sekä täsmentää miten niitä on arvioitu. Vesimuodostumiin kohdistuvia vaikutuksia tulee arvioida laatutekijäkohtaisesti. YVA-selostuksessa tulee kuvata, miten pintavesiin kohdistuvia vaikutuksia huomioidaan rakentamisen aikana, ja miten mahdollisia haitallisia vaikutuksia tullaan vähentämään. Vesistöjen varsille tulisi jättää riittävät suojavyöhykkeet, ja alueilla tulisi toteuttaa tarvittavat eroosion-suojaukset. Tulvariski tulee arvioida tapauskohtaisesti mahdollisten jokien, järvien ja pienempien vesimuodostumien läheisyyteen sijoittuvien toimenpiteiden ja rakenteiden kohdalla.	Kartoituksissa on merkitty kaikki havaitut norot ja purot. Lausunnossa nostetaan esiin mm. hakkuiden vaikutukset pintavesiin. Tämä on hie- man voimakas ilmaisu, kun asiaa tarkas- tellaan laajemmassa mittakaavassa: joh- toalueen raivaamisen vaikutukset ovat jokseenkin mitättömät metsätalouden vai- kutuksiin. Arviointimenetelmät sekä voi- majohdon suunnittelun ja rakentamisen periaatteet vesistöjen osalta on kuvattu selostuksessa. Ohjelmassa on pyritty kuvaamaan voima- johtorakentaminen sekä kunnossapito. Suunnittelua, rakentamista ja kunnossapi- toa on selkeytetty YVA-selostuksessa, jotta lukija osaisi suhteuttaa voimajohdon vaikutukset. Edelleenkin pintavesiin kohdistuvia vaikutuksia ei pidetä merkittä- vinä. Ympäristökohdeohjeistusta on avattu se- lostuksessa ohjelmaa laajemmin. Eroo- siosuojauksille ei nähdä tarvetta, sillä joh- toalue säilyy kasvipeitteisenä, vaikkakin puusto poistuu johtoaukealta. Yksittäisiä pylväspaikkoja ei tässä vaiheessa tiedetä, mutta suunnittelun lähtökohtana on, että pylväät sijoitetaan vähintään 50 m etäisyy- delle virtavesistä. Tulvariski huomioidaan jatkosuunnitte- lussa pylvässiijoittelussa.
---	--

Kommentti	Huomiointi YVA-selostuksessa
Pohjavedet: Arvioinnissa ja hankkeen jatkosuunnittelussa on myös syytä huomioida maakuntakaavoissa olevat luonnonvaroja, kuten pohjavesiä koskevat suunnittelumääräykset. Talousveden laatu ja riittävyys tulee taata voimajohtoreitin lähikiinteistöjen talousvesikaivoissa.	Pohjavesialueilla rakentamiselle laaditaan ympäristökohdeohjeet, kuten myös suunnittelua varten, jossa lähtökohtana on minimoida pylväspaikat pohjavesialueella. Hankkeen jatkosuunnittelussa huomioidaan talousvesikaivot.
Liikenne: Lausunnossa tuodaan esille pitkä lista lainsäädännöstä, lupatarpeista ja ilmoitustarpeista.	Merkitään tiedoksi, ja lainsäädäntö, lupatarpeet, suunnittelun reunaehdot sekä ilmoitusmenettelyt ovat suunnittelijoiden tiedossa. Tämä koskee suunnittelua ja rakentamista eikä ole olennaista vaikutusten arvioinnin kannalta. Voimajohdon rakentaminen ei aiheuta pysyviä rajoitteita erikoiskuljetusreiteille yms. Olisi suotavaa, että lähes kopioitua tekstiä YVAsta toiseen pohdittaisiin lausunnon antajan puolesta. Liikenteeseen kohdistuvat vaikutukset eivät ole tässä hankkeessa merkittäviä.

Kommentti	Huomiointi YVA-selostuksessa
Yhteisvaikutukset: Multialla on vireillä Pirttisuon aurinkovoimahanke, joka sijoittuu voimajohtohankkeen länsipuolelle ja sen sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan noin 8 km etäisyydellä sijaitsevaan Elenia Oyj:n Petäjävesi-Kivijärvi -110 kV voimajohtoon keskijännitteisellä maakaapelilla. Elenian linja on kuitenkin tarkoitus purkaa nyt lausunnolla olevassa voimajohtohankkeessa. Hanke on hyvä huomioida tässä yhteydessä. Nikaran tuulivoimahanikkeesta on jo annettu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä (KESELY/449/2020, 9.5.2025). Telia Finland Oy pyytää huomioimaan, että reittiosuudella A-B (Juurikka-perä-Petäjävesi) suunnitellun reitin läpi kulkee Telian radiolinkkijänne. Asiasta on syytä olla tarvittaessa yhteydessä kyseiseen operaattoriin, jotta mahdolliset ongelmat voidaan välttää hankkeen toteutuksessa.	Hankkeet on huomioitu yhteisvaikutusten arvioinnissa. Pirttisuon hankkeesta ei ole täsmällisiä tietoja. Korjattu. Kyseinen asia otetaan huomioon suunnittelussa.
Luvat ja suunnitelmat: Arviointiselostuksen laadintavaiheessa tulee kiinnittää huomioita eri kaavoilla muodostettuihin uusiin ja olemassa oleviin rakennusoikeuksiin, jotka on syytä esittää kootusta taulukoituna. Mikäli maanomistaja ei voi toteuttaa kaavassa osoitettua rakennusoikeutta johtolinjan muutosten takia, on asiasta syytä olla yhteydessä kyseiseen kuntaan erityisesti, mikäli asia edellyttää kaavamuutosta. Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset ei mainita hankkeen mahdollisesti edellyttämiä vesilain mukaisia lupia tai vesilain mukaisten ilmoitusten kuten ojitusilmoitusten tarvetta. Tältä osin tietoja tulisi täydentää tarvittaessa hankkeen jatkovalmistelussa. Yhteysviranomaisen muistuttaa vielä, että Väyläviraston lausunnossa on mainittu useita ohjeita ja mahdollisesti vaadittavia sopimuksia, jotka ovat tarpeen huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.	Rakennusoikeuksiin kohdistuvat vaikutukset on esitetty selostuksen luvussa kaavoitus. Hanke ei vaadi vesilupaa eikä hankkeessa ole tarve tehdä ojitusilmoituksia. Voimajohtorakentamiseen ei liity ojituksia. Kyseinen asia otetaan huomioon suunnittelussa.

Kommentti	Huomiointi YVA-selostuksessa
Lievennystoimenpiteet ja seuranta: YVA-asetuksen (277/2017) 4 §:n mukaisesti arviointiselostuksessa on ol- tava ehdotus toimiksi, joilla vältetään, ehkäistään, rajoite- taan tai poistetaan tunnistettuja merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Arviointiselostuksessa on hyvä tuoda esille, kuinka paljon kyseinen lieventämiskeino vä- hentää arvioitua haittavaikutusta. Seurantaohjelman tulee kohdentua erityisesti hankkeen merkittäviin ympäristövaikutuksiin, jotka on todettu ym- päristövaikutusten arvioinnin yhteydessä.	Selostuksessa on esitetty lieventämiskei- not osa-alueittain. Hanke ei aiheuta sellaisia merkittäviä vai- kutuksia, joita olisi tarpeen seurata.
Raportointi: Arvioinnissa tulee keskittyä erityisesti hank- keen merkittäviin ympäristövaikutuksiin. Arviointiselos- tuksen raportoinnissa voi hyödyntää taulukkomuotoisia yhteenvetoja esimerkiksi eri vaihtoehtojen tarkastelussa ja vaikutusten arvioinnissa. Arviointiselostuksessa tulee kiinnittää huomiota karttojen selkeyteen ja havainnolli- suuteen. Arviointimenetelmät tulee kuvata riittävällä ta- valla ja ymmärrettävästi. Arviointiselostuksen yhteydessä tulee toimittaa myös arviointiin liittyvät erilliset selvitykset ja raportit tarpeellisilta osin.	Esitetyt asiat on huomioitu selostuksen laatimisessa.

